

Et godt børneliv – et fælles ansvar

Programaftale

Oktober 2005

Jytte Lau, Sussi Maale og Erik Hansen

Programaftale for ”Et godt børneliv – et fælles ansvar”

Denne programaftale er den overordnede ramme for det strategiske udviklingsprogram ”Et godt børneliv – et fælles ansvar”. Indenfor denne ramme vil mange projekter, centrale og decentrale arbejdsgrupper være med til at virkeliggøre målene for dette udviklingsprogram.

1. Formål og baggrund for ”Et godt børneliv – et fælles ansvar”

Der er truffet en politisk beslutning i de tre udvalg: Skole- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget samt Social- og Sundhedsudvalget om, at der igangsættes et flerårigt centralt ledet og støttet udviklingsprogram ”Et godt børneliv – et fælles ansvar”, som skal være rammen om individuelle decentrale udviklingsprojekter.

Formål

Formålet med udviklingsprogrammet er at støtte sundhedsplejen, PPR, dag- og fritidsinstitutioner samt skoler i bestræbelserne på, at børn og unge med særlige behov (0 – 18 år) kan blive længst muligt i normalmiljøet: i eget hjem, i egen daginstitution og på egen skole, og at deres generelle og specifikke behov bliver tilgodeset bedst muligt.

Der skal i højere grad end nu:

- tages udgangspunkt i de yngste børns (0-5 år) nære relationer og behov for stabile og trygge voksne, der er vigtige for udvikling af barnets bevidsthed og følelsesliv.
- tages udgangspunkt i de muligheder og styrkesider, som børn og unge har.
- skabes mulighed for, at alle børn og unge får en plads i et forpligtende fællesskab med kammerater og voksne.
- udvikles rummelige lege- og læringsmiljøer, der vægter mangfoldighed og forskellighed i indsatsen for at inkludere flere børn og unge, og hvor den pædagogiske praksis tager hensyn til, at mennesker lærer og udvikler sig på forskellige måder.
- fokuseres på udvikling af børnenes og de unges personlige og sociale/kulturelle kompetencer (deres adfærd, kontakt/relationer og deres trivsel).

Baggrund

Igennem flere år har Ballerup Kommune haft fokus på at skabe mere rummelighed i dagtilbud og skoler. Her har hensigten været at sikre flere børns og elevers forbliven i normalmiljøet.

På trods af disse bestræbelser er omfanget af børn og elever, der bliver henvist til specialpædagogisk bistand og specialundervisning steget mærkbart. Ved en opgørelse i sidste halvdel af 2004 kan vi konstatere, at 31,5% af eleverne fra 6 – 16 år har modtaget et særligt tilbud, hvor specialundervisningsressourcer har været anvendt (fra den mindst indgribende form til den mest vidtgående form).

Endvidere var der i skoleåret 2004-2005 17 % af de kommende børnehaveklasselever, der fik udsat deres skolegang.

2.	Indsatser	Resultatmål
	1) Der skal ske en analyse af igangværende initiativer.	Der gennemføres fokusgruppeinterview med sundhedsplejen, alle skoler, institutioner, PPR og PC. Interviewene analyseres mhp. at få skabt et overblik over planlagte projekter og interessenteres idéer og tanker i relation til udviklingsprogrammet.
	2) Der skal ske en generel fokusering på den pædagogiske praksis og virkelighed, som børnene deltager i for at få videreudviklet et mere anerkendende barneperspektiv, der kan bidrage til en bredere forståelsesramme for børn som helhed.	Dette sker i dialog med alle interessenter ved fx informationsmøder, dialogmøder, seminarer, konferencer, projektledermøder, netværksmøder samt via efter- og videreuddannelse.
	3) Der skal især fokuseres på de menneskelige samspil dvs. de indbyrdes relationer mellem barn-voksen, voksen-voksen og barn-barn.	<p>Pædagoger, pædagogmedhjælpere, lærere og andre professionelle har fokus på det menneskelige samspil og de indbyrdes relationer. Dette sker i den pædagogiske praksis, i undervisningen og kvalificeres på efter – og videreuddannelseskurser for fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ressourcepersoner som fx AKT-lærere og projektledere • Støtteteamet/PPR • Sundhedsplejen • Ledere i skoler og institutioner • Lærere og pædagoger til fælles praksisudvikling • Evt. videreuddannelse på PD-niveau for enkelte medarbejdere (2 moduler)
	4) Der skal arbejdes på at sikre kontinuitet og sammenhæng i børnenes og de unges liv.	Der skal ske en videndeling mellem de professionelle og forældrene om børnene ved alle overgange fra institution til institution. Dette kan fx ske ved at udvikle samtaleark, der udfyldes af forældre og de professionelle, eller ved en mundtlig formidling på konferencer om de enkelte børn. Der kan fx også arbejdes med ”Den røde tråd”, kuffertmetoden eller anden form for portfolio.
	5) Der skal videreudvikles mere fleksible lege-/lærings- og undervisningsmiljøer. Dette skal ske på baggrund af en videreudvikling af institutionskulturer, der forbinder teori og praksis. Her skal der tages afsæt i arbejdet med de skolepolitiske mål, i udvikling af	<p>Der skal gennemføres en analyse af, hvorfor 17 % af børnene får skoleudsættelse.</p> <p>Der skal være afprøvet forskellige eksempler på fleksible lege-, lærings- og undervisningsmiljøer.</p>

	læreplaner i børnehaverne, i de kommende læreplaner for fritidshjem/-ordninger, den kommende ungepolitik, de kommende institutionspolitiske mål.	
	6) Udviklingsprogrammet skal tilvejebringe et fælles afsæt for koordination, erfarings- og videndeling m.v. i sundhedsplejen, daginstitutioner, skole og PPR.	<p>Der etableres lokale projektnetværk, der har fokus på samme udviklingsområde. Netværkene for de projekter, der er godkendt juni 2005, skal være etableret senest september 2005.</p> <p>Der afholdes en årlig konference om ”De gode fortællinger”, hvor projektledere fortæller om deres erfaringer.</p> <p>Der etableres fælles tværfaglige fora som afsæt for koordination, erfaringsudveksling og videndeling med henblik på tidlig indsats overfor sårbare familier.</p>
	7) PPR, Børn & Unge samt Job & Familie skal foretage en revurdering af ressourceanvendelsen til specialundervisning og specialpædagogiske foranstaltninger såvel centralt som decentralt.	PPR, Børn & Unge samt Job & Familie foretager en undersøgelse af de indtil nu anvendte ressourcer, hvorefter resultaterne analyseres, og der stilles forslag til en ændring af ressourceanvendelsen. Dette drøftes med interessenterne.
	8) Der skal ske en ændring af PPRs arbejde i forhold til en mere konsultativ rolle bl.a. i relation til børns adfærd, kontakt og trivsel.	Dette sker via PPRs omorganiseringsprojekt, der bl.a. indebærer en distriktsopdeling og tværfaglige team omkring distrikterne. Dette projekt forløber i tre år.
3.	<p>Programmets succeskriterier</p> <p>Under programmet vil der blive gennemført en række projekter. De skal leve op til et eller flere af følgende kriterier for at kunne deltage i programmet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der fokuseres på at udvikle den pædagogiske praksis og de lokale miljøer, som børnene deltager i – med henblik på at skabe øget rummelighed. • Der videreudvikles et mere anerkendende barneperspektiv, der kan bidrage til en bredere forståelsesramme for børn og unge som helhed. • Der tages udgangspunkt i de muligheder og styrkesider, som de enkelte børn og unge har. • Der arbejdes på, at alle børn og unge får en plads i et forpligtende fællesskab med kammerater og voksne. • Der etableres lege-, lærings- og undervisningsmiljøer, der i højere grad end ellers vægter mangfoldighed og forskellighed i indsatsen for at inkludere flere børn og elever, her tænkes blandt andet på en videreudvikling af fleksible læringsformer og undervisningsmiljøer. • Den pædagogiske praksis skal tage større hensyn til, at mennesker lærer på forskellige måder. • Der fokuseres på udvikling af børnenes og de unges personlige og sociale kompetencer i øvrigt: deres adfærd, kontakt/relationer og deres trivsel. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Der sikres en større grad af kontinuitet og sammenhæng i børnenes og de unges liv. • Det sikres, at børn og unge medinddrages i projekternes planlægning og gennemførelse – afpasset børnenes/de unges udvikling. <p>Når de udviklingsprogrammet afsluttes efter fem år, skal nedenstående succeskriterier gerne være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle professionelle, der arbejder med børn og unge i Ballerup Kommune, har fået et mere anerkendende barnesyn. • Den pædagogiske praksis er blevet mere rummelig. • Der er færre indstillinger til PPR – til specialundervisning og specialpædagogiske foranstaltninger (indstillingsprocenten skal over tid falde til 15 % til den almene specialundervisning og 3 % til den vidtgående specialundervisning.) • At der er udviklet et fælles værktøj/en fælles metode til registrering af den specialpædagogiske virksomhed – opgjort i antal elever og ressourceforbrug. • Færre børn henvises til anbringelse udenfor hjemmet/kommunen. • Faldende udgifter til specialundervisning og specialpædagogiske foranstaltninger – de frigivne ressourcer skal understøtte rummeligheden i den almene daginstitution og skole mfl.. • Det tværfaglige samarbejde mellem Job & Familie, sundhedsplejen, PPR samt skoler, institutioner mfl. er blevet videreudviklet, så der er øget samarbejde omkring de enkelte børn og unge, hvorved hjælp og støtte kan gives hurtigere, mere målrettet og bedre koordineret.
4.	<p>Programmets relation til Ballerup Kommunes politikker mv. Programmet tager afsæt i det børnesyn, der udtrykkes i Ballerup Kommunes børnepolitik, integrationspolitikken, de kommende institutionspolitiske mål, den kommende ungepolitik samt de skolepolitiske mål. Under programmet vil der blive tilknyttet flere forskellige projekter.</p>
5.	<p>Organisering af programmet Programmet er organiseret med en programejer, en programledelse, en styregruppe, en programgruppe med centrale arbejdsgrupper samt de decentrale projekter. Desuden indgår en følgegruppe med alle interessenterne. (Se bilag 1) De enkelte aktørers navne og interessenterne i de forskellige dele af programmets organisering fremgår af bilag 2. Opgave- og ansvarsfordeling for de enkelte elementer i programmet fremgår af bilag 3.</p>
6.	<p>Tidsplan Udviklingsprogrammet forløber over fem år fra 2004 til 2009. Der gennemføres fire faser: Idéfase, planlægningsfase, gennemførelsesfase og en afsluttende fase med evaluering og perspektivering i programmet og i de enkelte projekter. Idéfase og planlægningsfasen for projekterne skal i skoleåret 2005-2006 opfattes som et bered-skabsår, hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • allerede igangsatte projekter fortsætter deres arbejde justeret i forhold til udviklingsprogrammet. • allerede planlagte projekter igangsættes. • øvrige projekter planlægges mhp. start august 2006. <p>Se Tidsplan, bilag 4, Milepælsplan, bilag 5 og Kommunikationsplan, bilag 6.</p>
7.	<p>Overdragelse efter programmets ophør På baggrund af erfaringerne undervejs, midtvejsevalueringen samt de afsluttende evalueringer i 2009 træffer Ballerup Kommune endelig beslutning om, hvordan erfaringerne kan danne grundlag</p>

	for en beslutning om gældende praksis i fremtiden inden for sundhedspleje, skole, daginstitution, PPR samt forvaltningen, dvs. alle der arbejder med børn og unge fra 0. – 18. år. Projektejer formidler resultaterne til direktionen og det politiske niveau.
8.	<p>Opfølgning</p> <p>Opfølgning af programmet vil ske via programledelsens elektroniske nyhedsbreve, der regelmæssigt (3 gange årligt) sendes til interessenterne samt programledelsens statusrapporter til Følgegruppe og Styregruppe.</p> <p>De enkelte projekter forpligter sig til – en gang årligt via deres årsberetninger og en statusopgørelser i juni (afkrydsningsskema) - at give programledelsen en afrapportering. Se Milepælsplan, bilag 5 og Kommunikationsplan, bilag 6.</p>
9.	<p>Programmets evaluering</p> <p>Der udarbejdes en status, og udviklingsprogrammet og projekterne evalueres eksternt både midtvejs (mhp. eventuelle justeringer) og som afslutning på programmet.</p> <p>Udviklingsprogrammet og projekterne tænkes også evalueret internt, så evalueringen løbende kan give muligheder for justeringer af både programmet og projekterne. Dette vil ske i dialog med programledelsen og programgruppen.</p>
10.	<p>Programmets økonomi</p> <p>Der er afsat 150.000kr. til planlægning, mødevirksomhed, afdækning af institutionernes egne forslag, formidling, videndeling mv. i 2004. Disse penge er overført til 2005.</p> <p>Der budgetteres med 4.250.000kr. pr. år de næste fem år (2005-2009). Heraf bruges de ca. tre mill. til projektet ”Pædagoger ind i skolen” (5/12 i 2005) og 1.250.000 kr. anvendes til konferencer, netværksdannelse, uddannelse, formidling mv. (5/12 i 2005).</p> <p>Midler til efter- og videreuddannelse finansieres desuden dels af en del af eksisterende kursusmidler til lærere, dels af en del af eksisterende kursusmidler til pædagoger og pædagogmedhjælpere.</p> <p>Derudover sker der en omdirigering af personaleressourcer fra linjeorganisationen med henblik på programledelse af udviklingsprogrammet samt til programgruppe og øvrig deltagelse i de decentrale arbejdsgrupper og projekter.</p> <p>Det er intentionen, at der på sigt sker en omdirigering af ressourcer fra specialundervisningen og de specialpædagogiske foranstaltninger til arbejdet med børn og unge i deres hjem, institutioner og skoler.</p> <p>Der vil blive søgt om tilskud fra forskellige fonde/statslige midler til udviklingsprogrammet.</p> <p>Evalueringen af de decentrale projekter finansieres af frigjorte kommunale midler samt via skolernes og institutionernes egne ressourcer.</p>